

Förordning om att införa en europeisk företagsplånbok

Klimat- och näringslivsdepartementet

Dokumentbeteckning

COM(2025) 838 Celexnummer 52025PC0838

Proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT
AND OF THE COUNCIL on the establishment of European
Business Wallets

Sammanfattning

Den 19 november 2025 presenterade Europeiska kommissionen (kommissionen) sitt förslag till förordning om en europeisk företagsplånbok. Kommissionens förslag syftar till att införa en europeisk företagsplånbok - en digital, gränsöverskridande plattform för företag och offentliga aktörer. Genom plånboken kan alla företag och offentliga aktörer identifiera och autentisera sig samt tillgängliggöra och utbyta data inom EU:s inre marknad.

Kommissionen menar att dagens system för digital identitet och dokumentutbyte är fragmenterat, vilket skapar duplicering, förseningar och ökade kostnader för ekonomiska aktörer. Detta drabbar särskilt små och medelstora företag (SMF), som ofta har begränsade resurser för att hantera komplexa administrativa krav.

Regeringen välkomnar det förslag som kommissionen har presenterat och är positiv till målsättningen att införa en europeisk företagsplånbok. Förslaget är ett viktigt steg mot en mer digital och integrerad europeisk inre marknad. Genom förslaget skapas en enhetlig lösning som minskar administrativa hinder och förenklar för företag och statliga aktörer, vilket stärker svensk och europeisk konkurrenskraft och främjar innovation. Särskilt små och medelstora företag väntas dra stor nytta av enklare och billigare processer.

1. Förslaget

1.1 Ärendets bakgrund

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 910/2014 av den 23 juli 2014 om elektronisk identifiering och betrodda tjänster för elektroniska transaktioner på den inre marknaden och om upphävande av direktiv 1999/93/EG (EU:s förordning om elektronisk identifiering) trädde i kraft i juli 2014 och tillämpas sedan september 2018 i sin helhet. Förordningen benämns eIDAS-förordningen. Förordningen innehåller ett rättsligt ramverk för gränsöverskridande elektronisk identifiering inom EU och bestämmelser om betrodda tjänster. Syftet vid införandet av eIDAS-förordningen var att främja öppenhet och förtroende för onlinetjänster för att stimulera den inre marknaden. Förordningen utgör en gemensam grund för säker och friktionsfri digital

interaktion mellan fysiska personer, företag och offentliga aktörer genom fastställande av adekvata säkerhetsnivåer för elektronisk identifiering och betrodda tjänster. Vidare ställs det krav på ömsesidigt gränsöverskridande erkännande av bl.a. identifiering och underskrifter.

Den senaste ändringen av eIDAS-förordningen (Europaparlamentets och rådets förordning [EU] 2024/1183 av den 11 april 2024 om ändring av förordning [EU] nr 910/2014 vad gäller inrättandet av ett europeiskt ramverk för digital identitet) innebar flera betydande förändringar, inklusive en europeisk digital identitetsplånbok, ökade krav på säkerhet och integritet för elektronisk identifiering och betrodda tjänster och införandet av nya betrodda tjänster som elektroniska attributsintyg och elektronisk arkivering.

Förslaget är ett nytt förslag som bygger vidare på och utvidgar det ekosystem som har etablerats i och med eIDAS-förordningen.

1.2 Förslagets innehåll

Kommissionen anger att syftet med förslaget är att minska administrativa bördor, effektivisera efterlevnad av regelverk och förbättra leveranser av tjänster. Dessutom säkerställer förslaget att företag och offentliga aktörer har tillgång till säkra och tillförlitliga gränsöverskridande digitala identitetslösningar.

En europeisk företagsplånbok ska fungera som en säker och interoperabel digital plånbok för företag och offentliga aktörer. Den ska möjliggöra lagring och delning av elektroniska attesteringar av företagsattribut, skapa kvalificerade elektroniska signaturer och stämplat, samt erbjuda en säker kommunikationskanal. Dessutom ska plånboken hantera mandat och delegering av behörigheter, vilket gör det enklare för företag att ge anställda eller externa parter rätt att agera i företagets namn. En central princip i förslaget är att alla åtgärder som utförs via företagsplånboken ska ha samma juridiska ställning som traditionella pappersbaserade processer, vilket säkerställer rättssäkerhet och förtroende.

Förslaget definierar tekniska krav och regler för vem som får tillhandahålla plånböcker. Identifiering sker via elektroniska attesteringar från betrodda aktörer och varje plånboksägare får ett unikt identifieringsnummer. De som tillhandahåller plånböcker kan vara offentliga aktörer eller privata företag.

Offentliga aktörer måste möjliggöra användning av företagsplånböcker för identifiering, autentisering, signering, dokumentinlämning och kommunikation. För att kunna utbyta dokument och notifieringar måste de offentliga aktörerna själva ha en företagsplånbok och använda en säker kanal. Ett europeiskt digitalt register ska införas för att underlätta kontakten mellan aktörer, och företag ska identifieras med en europeisk unik identifierare (EUID).

Kommissionen föreslår att alla offentliga aktörer i EU måste acceptera en europeisk företagsplånbok för identifiering, autentisering och dokumentutbyte inom 24 månader efter att förordningen trätt i kraft. För den säkra kommunikationskanalen gäller en längre övergångsperiod på 36 månader. Tillsynen över företagsplånböckerna ska skötas av nationella myndigheter med ansvar för eIDAS-förordningen medan EU-institutioner övervakas på unionsnivå. Leverantörer av plånböcker måste uppfylla höga cybersäkerhetskrav och vara etablerade inom EU.

Förslaget ger möjlighet att erkänna tredjeländers system om de uppfyller EU:s krav på säkerhet, interoperabilitet och förtroende. Syftet är att främja säkra globala digitala utbyten.

Förslaget bygger vidare på och utvidgar det ekosystem som etablerats i och med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 910/2014 om elektronisk identifiering och betrodda tjänster för elektroniska transaktioner på den inre marknaden, i dess ändrade lydelse enligt förordning (EU) 2024/1183 för att införa ett nytt europeiskt ramverk för digital identitet. Europeiska företagsplånböcker syftar till att komplettera den europeiska digitala identitetsramen genom att erbjuda funktioner som är anpassade till behoven för företag och offentliga aktörer, inklusive digital hantering av representationsrättigheter och mandat samt en säker kanal för utbyte av officiella dokument och attesteringar.

Dessutom är förslaget kompatibelt med systemet Business Registers Interconnection System (BRIS), som utvecklats i enlighet med bolagsrättsdirektivet (EU) 2017/1132 samt systemet Beneficial Ownership Registers Interconnection System (BORIS), som utvecklats i enlighet med direktivet om åtgärder mot penningtvätt (EU) 2015/849. Dessa använder det europeiska unika identifieringsnumret (EUID) för att unikt identifiera företag och andra juridiska personer, men de omfattar inte alla ekonomiska aktörer eller offentliga organ, såsom enskilda näringsidkare, egenföretagare eller offentliga aktörer. Förslaget om en europeisk företagsplånbok utvidgar ekosystemet genom att erbjuda ett tillförlitligt och interoperabelt verktyg avsett för samtliga sådana aktörer.

1.3 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

Regeringen analyserar för närvarande förslagets effekt på svenska regler, inklusive grundlagarna, samt dess förenlighet med uppdelningen av befogenheter mellan unionen och medlemsstaterna enligt EU-fördragen.

1.4 Budgetära konsekvenser och konsekvensanalys

För detta förslag har kommissionen gjort ett undantag från kravet på en konsekvensanalys då förslaget bygger på de åtgärder som antogs 2021 om en europeisk digital identitet. Förslaget följer det då rekommenderade alternativet, dvs. etablerande av ett

unionsgemensamt ramverk för digitala plånböcker, anpassat till affärsinteraktioner.

Kommissionen har i ett arbetsdokument till förslaget om en europeisk företagsplånbok analyserat förväntade kostnader och fördelar. Analysen visar att det finns årliga direkta kostnader för både företag och offentliga aktörer. De är uppdelade i initiala kostnader för introduktion, utbildning, IT-anpassningar, upphandling och återkommande kostnader för licensering och underhåll.

Analysen visar att kostnaderna för de 95 825 offentliga aktörerna i EU kan uppskattas till ungefär 7,3 miljarder euro för år ett och 1,1 miljarder euro för år två. Kostnaderna för år 2 och framåt rör endast återkommande kostnader och därför är dessa kostnader betydligt lägre. Den totala kvantifierbara nyttan för offentliga aktörer uppskattas till 19,1 miljarder euro årligen.

Analysen visar att vidare att kostnaderna för de 32 721 957 företag som berörs i EU kan uppskattas till cirka 60,6 miljarder euro för år ett och 27,2 miljarder euro för år två. Kostnaderna för år 2 och framåt rör endast återkommande kostnader och därför är dessa kostnader betydligt lägre. Den totala kvantifierbara nyttan för företag uppskattas till 205,8 miljarder euro årligen.

Mikroföretag och egenföretagare kan använda sin europeiska identitetsplånbok för att interagera med

företagsplånboksekosystemet, utan att köpa in en företagsplånbok. Kommissionen bedömer att en sådan tjänst skulle kosta ungefär 45 euro årligen, vilket innebär att dessa aktörer bör kunna nå ekosystemet till en relativt låg kostnad.

Kommissionen menar att hur stor nettonyttan blir beror på hur snabbt den europeiska företagsplånboken börjar användas av företag, och särskilt av SMFs, den största gruppen företag. Ju högre användning, desto högre effektivitet, förenkling och kostnadsbesparingar.

När det gäller de bredare ekonomiska effekterna förväntas förslaget ha en positiv inverkan på EU:s ekonomi och samhälle. Att företag lägger mindre tid på efterlevnad frigör tid för innovation och internationell handel samt bidrar till ekonomisk tillväxt och konkurrenskraft. Förslaget har också en positiv inverkan på förtroende och resiliens, där europeiska företagsplånböcker förväntas höja förtroendet för digitala transaktioner samt stärka EU:s cyberresiliens och operativa kontinuitet, även i kriser. Kommissionen menar slutligen att förslaget också har en positiv inverkan på miljömässig hållbarhet genom minskning av pappersbaserade processer och möjliggörandet av effektivare hållbarhetsrapportering.

Kommissionen har föreslagit att de finansiella konsekvenserna för unionens institutioner och organ ska finansieras genom EU:s

fleråriga budgetram (MFF) 2028–2034. Regeringen anser dock att förhandlingen om EU:s långtidsbudget inte ska föregripas och bör ske samlat. Dessa kostnader är främst kopplade till införandet och användningen av europeiska företagsplånböcker av EU-institutioner och organ samt upprättandet och underhållet av det europeiska digitala registret inom kommissionen.

Regeringen bedömer att det i nuläget inte är fullt ut möjligt att förutse eventuella budgetära konsekvenser för svensk del. I och med kraven på offentliga aktörer att använda en företagsplånbok behöver minst en företagsplånbok finnas på marknaden senast 24 månader efter förordningens ikraftträdande. Det kan vara kostnadsdrivande att alla offentliga aktörer behöver genomföra vissa systemanpassningar för att kunna kommunicera med andra organisationers företagsplånböcker. Det kan därför finnas behov av förvaltningsgemensam anpassning i syfte att reducera kostnader. Kostnader som förslagen kan leda till för den nationella budgeten ska finansieras i linje med de principer om neutralitet för statens budget.

För att omhänderta förslagens kostnader på nationell budget har regeringen i budgetpropositionen för 2026 föreslagit medel för utveckling av en digital identitetsplånbok för organisationer till Bolagsverkets anslag med 24 000 000 kronor för 2026. För samma ändamål beräknas anslaget öka med 32 000 000 kronor 2027, för 2028 beräknas anslaget öka med 34 000 000 kronor, för 2029

beräknas anslaget öka med 11 000 000 kronor, för 2030 beräknas anslaget öka med 10 000 000 kronor, för 2031 beräknas anslaget öka med 10 000 000 kronor, för 2032 beräknas anslaget öka med 6 000 000 kronor och för 2033 beräknas anslaget öka med 3 000 000 kronor.

2. Ståndpunkter

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

Regeringen välkomnar det förslag som kommissionen har presenterat och är positiv till målsättningen att införa en europeisk företagsplånbok. Regeringen välkomnar kommissionens arbete med att skapa ett enhetligt och säkert ramverk för digital identitet och betrodda tjänster inom EU. Ett sammanhållet regelverk är viktigt för att stärka den inre marknaden, främja innovation, digitalisering och säkerställa höga krav på säkerhet och integritet.

Regeringen välkomnar särskilt att förslaget, utöver ändamålet att säkerställa en väl fungerande inre marknad, tar sin utgångspunkt i att förenkla för företag inom EU. Att som företag kunna hantera ärenden och lämna uppgifter digitalt sparar tid vilket gör att företag i stället kan fokusera på sina kärnverksamheter. Med säkra digitala tjänster finns stor potential för ökad förenkling för företag på den inre marknaden samt snabbare och mer likriktade processer, vilket främjar innovation och konkurrenskraft. Det är viktigt att regelverket medför att tjänsterna blir säkra och

tillförlitliga. Vidare är det viktigt att regelverket inte försämrar berörda myndigheters möjligheter till kontroll för att exempelvis förhindra brott, identitetsmissbruk eller utnyttjande av uppgifter för annan bedräglig verksamhet.

Regeringen välkomnar målsättningen om full interoperabilitet mellan den europeiska företagsplånboken och eIDAS-förordningen. Det innebär att det redan finns färdiga lösningar som kan återanvändas och en upparbetad kunskap om hur de nya tekniker och format som följer av förordningen kan användas. Vidare välkomnar regeringen förslaget om att leverantörer av europeiska företagsplånböcker ska uppfylla kraven som anges i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2022/2555 om åtgärder för en hög gemensam nivå av cybersäkerhet inom unionen (NIS 2-direktivet).

Regeringen välkomnar också att förslaget tydliggör att företagsplånboken ska kunna integreras i redan existerande system, exempelvis interna affärssystem. Det är positivt att det överläts till marknaden att utveckla företagsplånböcker så att marknadsmekanismerna kan bidra till att få fram de effektivaste lösningarna. Det är likaså positivt att EU tar fram regler, standarder och ger stöd vad gäller teknikval. Det gör att det blir enkelt för alla parter att förstå ramarna, utveckla tjänster och integrera sina tjänster mot företagsplånböckerna. Regeringen förespråkar att initiativet bör baseras på öppna standarder för att

undvika leverantörslåsnings och främja innovation och konkurrens. Regleringen bör tydligt definiera ansvarsfördelningen mellan medlemsstater, plånboksleverantörer och tillhandahållare av betrodda tjänster i linje med eIDAS-förordningen.

Regeringen menar att förslaget om en europeisk företagsplånbok är ett viktigt steg för att uppnå EU:s ambitioner för den digitala utvecklingen fram till 2030. Vidare är tillgången till säkra och tillförlitliga digitala identiteter för juridiska personer en viktig förutsättning som möjliggör en mer integrerad inre marknad, ökad handel, tillgång till nya marknader och hållbar tillväxt.

För regeringen är det viktigt att begränsa den administrativa bördan för företag, offentliga- och andra berörda aktörer. En viktig utgångspunkt i detta är att nya regler och andra krav inte heller blir mer kostnadskrävande än nödvändigt för samtliga berörda företag, offentliga- och andra aktörer. Kostnader som förslagen kan leda till för den nationella budgeten ska finansieras i linje med de principer om neutralitet för statens budget som riksdagen beslutat om (prop. 1994/95:40, bet. 1994/95FiU5, rskr. 1994/95:67).

Utgiftsdrivande åtgärder för EU-budgeten ska finansieras genom omprioriteringar inom den befintliga fleråriga budgetramen (MFF). Det är viktigt för regeringen att förhandlingen av nästa fleråriga budgetram inte föregrips.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

Medlemsstaterna analyserar förslaget och några klara positioner har ännu inte redovisats.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

Institutionernas ståndpunkter är inte kända.

2.4 Remissinstansernas och andra intressenters ståndpunkter

Förslaget har inte skickats ut på remiss.

3. Förslagets förutsättningar

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

Som rättslig grund har kommissionen angett artikel 114 i Fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget). Beslut fattas enligt det ordinarie lagstiftningsförfarandet, d.v.s.

Europeiska unionens råd beslutar med kvalificerad majoritet och Europaparlamentet är medbeslutande.

3.2 Subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna

Regeringen delar kommissionens bedömning att förslaget är förenligt med subsidiaritetsprincipen. Regeringen instämmer i att förordningens syften bäst kan nås genom reglering på unionsnivå. För att kunna använda digitala tjänster gränsöverskridande behövs harmoniserade regelverk, standardiserade villkor och interoperabla system och tjänster. Om detta i huvudsak hanteras på unionsnivå, motverkas fragmentering och företag och offentliga aktörer

kommer därmed enklare att kunna dra nytta av den digitala inre marknaden.

När det gäller förslagets proportionalitet ställer kommissionens förslag i vissa avseenden krav på medlemsstaterna. I förslaget ställs krav på att offentlig sektor ska möjliggöra grundfunktioner i företagsplånboken så att företag kan identifiera och autentisera, underteckna och försegla, inkomma med dokument samt skicka eller motta notifieringar. Detta innebär att samtliga berörda offentliga aktörer behöver bygga upp en förmåga att hantera denna uppgift. Detta kommer att innebära att offentlig sektor behöver utveckla sina digitala tjänster och är i linje med vad som redan stadgas i nuvarande eIDAS-förordning och i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1724 av den 2 oktober 2018 om inrättande av en gemensam digital ingång för tillhandahållande av information, förfaranden samt hjälp- och problemlösningstjänster och om ändring av förordning (EU) nr 1024/2012.

Mot bakgrund av syftet att säkerställa att den inre marknaden långsiktigt fungerar väl anser regeringen att förslagen i huvudsak får anses vara proportionerliga.

4. Övrigt

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

Förslaget behandlas inom rådsarbetsgruppen för telekommunikation och informationssamhället. Första behandling i rådsarbetsgruppen skedde den 25 november och har sedan behandlats på efterföljande rådsarbetsgruppsmöten i november och december.

4.2 Fackuttryck och termer

Europeisk digital identitetsplånbok – En produkt och tjänst som ger användaren möjlighet att lagra identitetsdata, digitala bevis och attribut gällande användarens identitet och tillhandahålla dem till förlitande part, använda dem för autentisering, i digital och fysisk miljö, samt för att skapa kvalificerade elektroniska signaturer och stämplor.

Elektroniska attesteringar av företagsattribut – En elektronisk tjänst som säkert och pålitligt utfärdar ett intyg (en attestering) om ett företags specifika egenskaper eller status. Dessa egenskaper, eller attribut, kan exempelvis vara företagsnamn, registreringsnummer, juridisk form, adress, representation eller andra relevanta uppgifter. Attesteringen är elektronisk och uppfyller EU:s krav om säkerhet, autenticitet och integritet, vilket innebär att den kan användas som tillförlitlig bevisning i digitala och gränsöverskridande sammanhang.